

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 817

van **IMMANUEL DE REUSE**

datum: 22 augustus 2023

aan **JO BROUNS**

VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

Zorgpersoneel - Buitenlandse werknemers

De welzijns- en gezondheidsvoorzieningen in Vlaanderen kampen al jaren met een personeelstekort. In het kader daarvan klinkt de laatste jaren steeds meer de roep om buitenlandse werknemers in te zetten in die sector. Zo zijn er in het verleden al Indiase verpleegkundigen overgebracht naar België. Bovendien verscheen recent nog in de pers dat er ook Roemeense verpleegkundigen worden ingezet om het tekort weg te werken.

De inzet van buitenlandse werknemers in de zorg brengt vele uitdagingen met zich mee. Taal- en cultuurverschillen verklaren al voor een groot deel waarom in die sector minder buitenlandse werknemers aan de slag zijn dan in andere sectoren.

Uit de hoorzittingen in de commissie Welzijn over het wegwerken van de tekorten in de zorg bleek ook dat, op één spreker na, niemand vragende partij is om buitenlandse zorgwerknemers te importeren. Zorgberoepen zijn dan ook bij uitstek een beroepsgroep waarbij de mens centraal staat en menselijk contact enorm belangrijk is.

In het antwoord op mijn voorgaande schriftelijke vraag hierover werd verwezen naar zowel de minister van Onderwijs als de minister van Werk en Economie.

1. Hoeveel Indiase verpleegkundigen zijn momenteel erkend? Graag een overzicht per jaar voor de voorbije drie jaren.
2. Er waren in het verleden misbruiken bij het inzetten van die verpleegkundigen.
Welke misbruiken werden vastgesteld? Op welke manier wordt misbruik van buitenlandse werknemers tegengegaan?
3. In 2021 startte op vraag van de minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw een onderzoek naar Indiase verpleegkundigen door de Vlaamse Sociale Inspectie. Men sloot zich nadien aan bij het onderzoek onder leiding van de arbeidsauditeur.
Is dat onderzoek afgerond en waar is het verslag ter beschikking? Welke opvolginitiatieven worden daaraan gekoppeld?
4. Er is een denktank Economische Migratie in de zorg opgericht die voorgezeten wordt door de Vlaamse zorgambassadeur Candice De Windt. Daar zetelen de zorgkoepels en werknemersorganisaties in, om ervaringen op het vlak van economische migratie uit te wisselen en elkaar te informeren over opkomende projecten.
Wat heeft die denktank al besproken en eventueel beslist? Zijn er verslagen beschikbaar van hun vergaderingen? Hoe verloopt die werking?

Deze vraag werd gesteld aan de ministers Hilde Crevits (949), Ben Weyts (838), Jo Brouns (817)

GECOÖRDINEERD ANTWOORD

op vraag nr. 817 van 22 augustus 2023

van **IMMANUEL DE REUSE**

1. Voor het uitoefenen van een zorgberoep is het noodzakelijk om te beschikken over een erkenning en een visum voor het betreffende zorgberoep. De procedure voor het erkennen van een diploma is afhankelijk van het land van aflevering van het diploma.

Bij een niet-EU-diploma moet er een gelijkwaardigheid van dat diploma aangevraagd worden bij NARIC Vlaanderen. Daarna zal er rechtstreeks een visum kunnen aangevraagd worden bij de FOD Volksgezondheid. Een verpleegkundige ontvangt een automatische erkenning op basis van diploma of gelijkwaardigheid, overeenkomstig de gecoördineerde wet van 10 mei 2015 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen. Dit betekent dat er geen erkenningsbesluit wordt afgeleverd door het Departement Zorg, maar dat er rechtstreeks een visum wordt afgeleverd door de FOD Volksgezondheid.

Voor Indiase verpleegkundigen komt het Departement Zorg dus niet tussen in de erkenningsprocedure en moet ik u voor cijfers doorverwijzen naar het Departement Onderwijs en Vorming (Indiase nationaliteit en Belgisch diploma) of Naric (Indiase diploma en Vlaamse gelijkwaardigheid van Naric). Deze vraag kan u dan ook best stellen aan mijn collega-minister Ben Weyts, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand.

Ik kan wel meegeven dat de Vlaamse gemeenschap sinds 1 januari 2016 in totaal **348** erkenningen als verpleegkundige afleverde aan personen met de Indiase nationaliteit.

Verpleegkundigen	AANT AL
Erkend op basis van een Belgisch diploma	290
Erkend op basis van een Indisch diploma	58
Algemeen totaal	348

Het aantal uitgereikte toelatingen tot arbeid voor tewerkstelling van buitenlandse verpleegkundigen in Vlaanderen, is eerder beperkt ten opzichte van het totaal aantal uitgereikte toelatingen:

Aantal uitgereikte toelatingen tot arbeid op jaarbasis					
	2019	2020	2021	2022	2023
Indische verpleegkundigen	28	75	115	129	79
verpleegkundigen andere nationaliteit en	30	17	22	22	18
totaal aantal toelatingen	11.824	7.046	8.600	16.086	12.403
2023: cijfer tot en met augustus 2023					

2. Bij de tewerkstelling van buitenlandse werknemers kunnen diverse misbruiken voorkomen, zoals het niet naleven van de voorwaarden van de toelating tot arbeid of werken zonder over een toelating tot arbeid te beschikken. Daarnaast voorziet de regelgeving onder andere ook in sancties wanneer de autoriteiten op een dwaalspoor

worden gebracht of wanneer men aan de buitenlandse onderdaan een vergoeding vraagt om hem een betrekking te zoeken of te bezorgen. Bij de onderzoeken naar de tewerkstelling van buitenlandse verpleegkundigen wordt bijzondere aandacht gegeven aan deze laatste misbruiken.

Misbruiken worden tegengegaan door het uitvoeren van controles op het terrein waarbij nauw wordt samengewerkt met diverse inspectie- en politiediensten en justitie. Tegelijkertijd worden werknemers en werkgevers geïnformeerd over hun rechten en plichten en wordt er hen op gewezen dat enige voorzichtigheid is aangewezen wanneer er wordt gewerkt met een tussenpersoon. Bij twijfel wordt hen aangeraden om contact op te nemen met de inspectiediensten.

3. Het opsporingsonderzoek zit in de eindfase waarna de overtreder nog kan worden vervolgd. Om die reden kan ik geen details geven over dit specifieke onderzoek. Ik verwacht dat er binnenkort een communicatie volgt vanuit het arbeidsauditoraat.
4. Er werd een denktank opgericht in de schoot van het Vlaamse Overlegplatform Promotie Zorgberoepen. Deze denktank lijst good-practices en ook uitdagingen en drempels van economische migratie in de zorg- en welzijnssector op. De denktank heeft als doel om het beleid te adviseren over het aantrekken van buitenlands zorgtalent naar de zorg- en welzijnssector. Deze denktank beslist dus niet, maar lijst mogelijke pistes op die het beleid kan bewandelen.